doc4449

„ORT"
Societate de munca meseriaşa
şi agricolă între evrei

Comitetul Central din Basarabia

No._____

„אר ט"
געזעלשאפט צו פארשפרייטן
האנטווערקערײ און לאנדווירטשאפט
צווישן אידן

בעסאראבער צענטראל קאמיטעט

Chişinău, 11/3 1935
str. Mihai-Viteazu No. 35

צו דער צענטראל פארוואלטונג „אר ט"

פ א ר י ז.

זעהר חשובע פרײנט,

דא ביגעלעגט שיקן מיר אײך א מאבעלע פון די לאנדווירטשאפטליכע „אר ט" קאאפעראטיוון מים ידיעות וועגן דער צאל משפחות, ערד באזיץ, שטח ארענדירטע ערד און אלגעמיינער גרויס פון דעם ערד-שטח, וואס ווערט באארבעט דורך די מיטגלידער פון די קאאפעראטיוון. (מאבעלע נום.1)

דערבײ דארפן מיר באמערקן, אז די דאטן וועגן די ערשטע 8 פונקטן פון דער מאבעלע (קאזיאווקע, קישטעלניצא, ראספאפען, נעגורען, סאראטען, פאצענטעי, גערטאפ, סקארצען) באציהען זיך אויפן יאר 1934. די ידיעות וועגן די איבריגע 4 פונקטן באציהען זיך אויף די פריערידע יארן- קיין נייע דאטן האט זיך אונז נים איינגעגעבן צו באקומען.

גלײכצײטיק שיקן מיר אײך א פארגלײכונגס מאבעלע(נום.2) ווענן דעם צושטאנד פון דער אידישער לאנדווירטשאפט אין 8 פונקטן פון אונזער מעמיגקײטס ראיאן אין יאר 1932 און אין יאר 1934.

פון דער מאבעלע זעהן מיר:

1. אז די צאל אידישע משפחות,וואס באשעפטיקן זיך מים ערדארבעם, איז געפאלן פאר די לעצטע 2 יאר פון 214 אויף 171, ד.ה. מים % 20.

2. אז אמערסטן האט זיך פארקלענערט די צאל ערדארבעטער פון דער קאטעגאריע, וואס פארמאגן נים קיין אײגענע ערד און ארבעטן נאר אויף ארענדירטער ערד, נעמליך פון 72 אויף 41, ד.ה. מים % 43.

3. אין א קלענערן פראפארץ איז געפאלן די צאל ערדארבעטער משפחות, וואס האבן באארבעט אי אײגענע אי ארענדירטע ערד- פון 91 אויף 61, ד.ה. מים % 33.

4. די צאל משפחות, וואס האבן באארבעט נאר די אײגענע ערד-שטחים, איז דאגעגן געשטיגן פון 51 אויף 69, ד.ה. מים % 36.

5. די צאל לאנדווירטן, וואס האבן אלײן באארבעט זײער ערד איז געבליבן בשעם ווי נים געענדערט-62 אין 1932 און 59 אין 1934 יאר.

„ORT"
Societate de munca meseriaşa
şi agricolă între evrei
Comitetul Central din Basarabia

„ארט"
געזעלשאפט צו פארשפרייטן
האנטווערקעריי און לאנדווירטשאפט
צווישן אידן
בעסאראבער צענטראל קאמיטעט

No._____ Chişinău,_____ 193____
str. Mihai-Viteazu No. 35

6. שטאמף איז געפאלן די צאל לאנדווירטן, וואס האבן זיך באנוצט מים לוין-ארבעם - פון 143 ביז 109, ד.ה. מים % 24.

7. דער אידישער ערד-באזיץ אין די אויסגעפארשטע פונקטן איז געבליבן כמעט ווי אונגעענדערט- 629 העקטאר אין 1932 און 622 1/2 העקטאר אין 1934, הגם די צאל אייגענטימער האט זיך פאר דעם זעלבן פעריאד פארקלענערט פון 142 (1-91) אויף 130 (61-69).

8. דאגעגן דער שטח ארענדירטע ערד איז שטארק געפאלן-פון 603 אויף 372 העקטאר, ד.ה. מים % 39.

מיר דארפן אלזא קומען צו פאלגנדע אויספירן:

דער קריזיס פון דער לאנדווירטשאפט האט געבראכט צו א באדייטנדער פארקלענערונג פון דער צאל אידישע לאנדווירטן, באזונדערס פון דער קאטעגאריע, וואס באזיצט נים קיין אייגענע ערד און מוז אנקומען צו ארענדע, און אויך פון די לאנדווירטן וואס ארבעטן נים אליין, נאר מים לוין-ארבעטער.

גלייכצייטיק איז געפאלן דער ערד-שטח, וואס ווערט באארבעט דורך אידישע לאנדווירטן, אבער די פארקלענערונג איז געגאנגען אויסשליסליך אויפן חשבון פון דער ערד, וואס ווערט געגומען אין ארענדע. דער קוואנטום פון אייגענער ערד איז נים געפאלן, און די צאל העקטארן אויף יעדער משפחה איז אין 1934 יאר אפילו גרעסער, ווי אין יאר 1932-4,78 געגן 4,43.

בעסאראבער „ארט" קאמיטעט

doc d448

לאנדווירטשאפטלי׳כע קאאפעראטי׳ווען אי׳ן בעטראכט׳ע.

פונקטן	צאל משפחות	ערד-באזי׳ן.	אויסנדירטע ערד	סך-הכל
קאזי׳אווקא	26	35 העקטאר	52	87
קישטעלנ׳צא	11	72	28	100
ראספאפען	35	159	30	189
נעגורען, קאזאנעשט	11	39	8	47
סעראטען	22	107	30	137
פאצענטעי	26	130 ½	27	157 ½
גערסאפ	23	26	153	179
סקארצען	17	54	44	98
	171	622 ½	372	994 ½
קאבילקא	42			199
פערעסעטש׳נא	35			144
אי׳זבעשט	25			75
קריולי׳אן	39			277
	312			1689

פארגלייכונגס טאבעלע וועגן צושטאנד פון דער אידישער לאנדווירטשאפט אין די יאָרן 1932–1934

אין 8 פונקטן פון אוהיעווער קריז, בעסאראביע

פונקט.	צאל ערד טשפחות ארבעטער		וויפיל האבן געארבעט נאר אויף אייגענער ערד		וויפיל נאר אויף אנדערע ערד		וויפיל האבן געארבעט אי אויף אייגענער ערד.		וויפיל האבן געארבעט אין אלײן בא- ארבעט די ערד		וויפיל האבן גע- ארבעט טים געדונגענע ארבעט		וויפיל העקטאר אייגענע ערד האבן באארבעט אלע אידי שע לאנדוי.		וויפיל העק- טאר געדונ- גענע ערד האבן באאר- בעט אלע אידי. לאנדוי.	
	932	934	932	934	932	934	932	934	932	934	932	934	932	934	932	934
קאזיאווקא	36	26			26	16	10	10			36		37	35	114	52
קישטעלניצא	15	11	4	6	5	2	6	3	10	10	5	1	72	72	66	28
ראספאפען	41	35	18	18	17	11	6	6	16	16	27	17	159	159	42	30
נעגורען, קאזאנעשט	11	11	10	10		1		1		2		9	39	39	8	8
פוצענטעי	30	26	12	9	7	4	10	14	10	9	20	16	130½	135	79	27
סעראטען	22	22	10	10	3	3	9	9	5	5	17	17	107	107	40	30
גערטאפ	32	23					23	32				23	26	26	98	153
סקארצען	27	17	13		14	4		13	17	21	6		54	54	156	44
	214	171	69	51	72	41	61	91	59	62	143	109	622½	629	603	372